

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 164.

V Ljubljani, v petek 18. julija 1884.

Letnik XII.

O duhovenski kongruu.

(Dalje.)

Največa napaka predlagane postave je določba § 3, da se imajo v kongruo všteti vse vstanove, ako ni določeno v vstanovnem pismu, da se ne smejo vračuniti. Poročilo samo priznava, da so v tem slučaju vstanove le na škodo duhovnom; poročilo celó navaja ministerijalni odlok z dne 29. dec. 1851 št. 169, ki določuje, da se nadaljne vstanove ne smejo vračuniti v kongruo, ker imajo zraven pobožnosti še ta namen, da se z njimi zboljša gmotno stanje duhovstva; vendar poročilo sklepa: „Ker se duhovniku škoda dela, ako se vstanove vračunijo v kongruo in ker je namen vstanove tudi ta, duhovnu plačo zboljšati, zato predlaga odsek, naj se še vse tiste vstanove, ktere do zdaj niso bile vračunjene, namreč od leta 1851 do zdaj všteto v kongruo.“ (Glej poročilo odseka stran 14 zgoraj.) Ali ni to čudna logika odseka, v katerem sta moža R. Clam-Martinić predsednik, Jireček pa poročevalec? Predlog odsekov sicer, namreč poročilo samo, milostljivo izreče, da se prihodnje vstanove nikakor ne smejo več vračuniti. V postavi sami te določbe ne najdem, toraj ni nikakoršne gotovosti, da bi se nadaljne vstanove ne smele vračuniti. Prašam toraj, kdo bo vrjel, da se v prihodnje vstanove ne bodo vštete v kongruo, ako se kar brevi manu nasproti ministerijalnemu odloku od leta 1851 vse vstanove od leta 1851—1885 prištejejo k duhovski plači? Ali niso duhovni ravno zavoljo te določbe do zdaj še vedno sprejemali vstanov, ker so zaupali, da ne bodo vračunjene? S to določbo se vstavijo mahoma vse nadaljne vstanove, ker nihče ne bode več zaupal, da se zopet čez kakih 20—30 let komu ne bode zljubilo z drugim odlokom v tem času prirastle vstanove vračuniti. Temu bi se dalo zabraniti le z jasno določbo v postavi sami.

Neugodni zboljšanju plače duhovske ste še posebno dve določbe. V načrtu postave, ktero je izdelal poročevalec Jireček, je izrečeno načelo, naj se v plačo vračunijo samo tisti dohodki, kteri so zdaj (to je pred veljavnostjo te postave) gotovi.

Predlog odsekov pa to važno določbo kar izpušča in s tem je načelno izgovorjeno, da se ima v prihodnje vsako zboljšanje duhovske službe zopet všteti v kongruo; postavim dohodki iz novo pridobljenih zemljišč, vstanove, ktere bi storili verniki v prid svojega duhovnega pastirja in znabiti tudi mašne vstanove. To potrjuje tudi § 4, ki precej visoko kazni določuje, ako bi kdo hitro ne naznanil, da so se mu dohodki v tem ali onem povišali.

Po § 4. se ima bira vračuniti po desetletni povprečni ceni, odšteje se le 10% za opravlanje. To je vsekako premalo, ker je birno žito vselej slabše kakor drugo in ker spravlanje v nekterih krajih več stane, kakor 10%, zlasti v hribovskih farah, kakor pri nas, kjer se mora vse na hrbtu skupaj znašati. Po pravici bi se moralo od povprečne cene odšteti najmanj 25% za spravlanje in zarad slabše kvalitete.

§ 3. točka f. prišteva v dohodke štolnino s to polajšavo, da kjer ne doseže 30 gld. se ne všteta. Dosledno bi bilo, ako bi se določilo, kjer znaša štolnina več kot 30 gld., računati se le presežek čez 30 gld., ne pa vse. Najboljše bi bilo, ako bi se štolnina sploh ne vračunila, saj imajo tudi uradniki za vsako stopinjo svoje dijete. S tem bi bila na večih farah tudi večja plača po vsi pravici; zakaj kjer je več dela, naj bo več zaslužka. Vlada je hotela po svojem predlogu, naj se vračunijo tudi Schreibeühren, to je pristojbine, ktere dobiva župnik za krstne, poročne, oklicne liste itd. Da je to krivično, se lahko razvidi, tedaj bi imel duhoven zraven vsega svojega obilnega posla še vse pisarije zastonj. Seveda potem bi bilo kaj lahko duhovnu odmeriti kongruo, toda tako, pri kateri bi ne mogel ne živeti ne umreti.

(Konec prih.)

Poglavje iz fizike.

VIII.

Skoro najbolj opravičeno bi bilo ugovarjati, da duhovnikom se nikakor ne more nakladati dolžnost,

da bi se pečali s posvetnimi vedami, ker sicer bi duhovski stan na drugi strani moral trpeti škodo. Zašel bi v posvetnost in zanemarjal svoje duhovske dolžnosti. — Zадnje se res lahko zgodi onemu, ki ne ljubi svojega stanu in svojih dolžnosti. Ali kdor bi se pečal s posvetnimi vednostmi s pravim namenom, ne bi zanemarjal duhovskih dolžnosti. Ta namen pa sme biti le: odvrniti škodo in pogubo, ki nam preti od navidezno učenega slovstva in iskati resnico v čast Božjo. Saj se ne more reči duhovniku: ravno to in to si dolžan storiti, družega pa ne, ampak: dolžan si zveličati duše. Toraj je dolžan rabiti vse pomočke za ta namen, še bolj pa je dolžan rabiti vse pomočke, da se odvrne slabo. In menite li, da je že dovolj, ako on prepove, da se ne sme čitati knjiga, ki je veri nasprotna? Duhovnik se pri tem ne sme ozirati na to, kako bi moralo biti, ampak gledati mora, kako da je. Morali bi vsi slušati prepoved cerkveno, da ne smejo čitati protiverskih knjig: ako jo pa ne slušajo? Potem mora dušni pastir ozirati se na to, kar se godi in tako vravnati tudi svoje delovanje. Kedar posli ne opravljajo prav svojega dela, lotiti se ga mora gospodar sam, sicer gre njegovo gospodarstvo na boben. Tako je tudi v našem slučaju. Ne da bi bili naravnost dolžni boriti se s posvetnimi vednostmi, dolžni smo le zaradi strašne škode, v ktero nas bode pripravila vednost naših nasprotnikov. Nemei so to dobro sprevideli in zato se dandanes duhovščina krepko giblje na vednostnem polji, na čelu jej je red Jezuitov. Tudi pri nas Slovencih se bode polagoma namnožilo učeno slovstvo. Ni dvomiti, da nam bode sovražno, ako ga bodo imeli v rokah možje, ki katoličanstvu niso prijazni. To je prav jasno pokazal nam pred kratkim, sicer nepomenljiv prepir o nekem glasovitem načelu oo. Jezuitov. Kadar pridemo do tega, da nam bodo učenjaki pisali o prvotni človeški dobi, kako je človek nastal itd.: gotovo dobimo darvinizma na izbiro. Da se to ne bode zgodilo, moramo z dobrimi zdravimi knjigami zaprečiti pot slabim in sicer o pravem času. Slovenci pač smemo reči: hvala Bogu, da smo na dobrem! Hvala duhovnikom, da so delali ob pravem času in

LISTEK.

Pod Kepo.

V četrtek, tisti presrečni dan v tednu, ko imajo učitelji prostó, sem jo pobrisal iz svoje zaduhle sobe (sic?) ter se odpeljal po gorenjski železnici v „dolino“. Izstopil sem blizo Triglava — na Dovjem. Tu me je blizo postaje pričakoval tovariš ter po srčnem pozdravu sprejel precej težko culico, ktero sem napolnil tik visocega mosta onega mestica gorenjskega, v katerem se — cela gorenjska stran mi bo potrdila — dobiva najboljše meso, najboljša pečenka in najboljše smodke.

Ko je tovariš poizvedel, kaj culica v sebi ima, je čez mero hvalil mojo bistroumnost in previdnost, češ, moj zgled naj bi si k sreči vzeli vsi obiskovalci iz mesta; pri izletih k tovarišem naj bi prinesel vsak mesá saboj, ker na deželi ga ob četrtkih že ni; če pa tudi je, gotovo diši, kar razvajenim mestjanom nič kaj ne tekne.

Meso sva oddala v kuhinji na veliko tétino veselje, ktera je koj spoznala, da bo zadostovalo še za

soboto in nedeljo. V sobi sva potem imela mnogo govoriti, saj se že nisva videla leto in dan. Oba prijatelja šole, sva največ o nji govorila in svoje skušnje si razodevala. Tako je čas do kosila hitro in prijetno minul. Pri kosilu se je nama pridružil sotrudnik na šolskem polju; marsiktero pametno smo rekli. Imel sem priložnost opazovati lepo zložnost med zastopnikoma razumništva na Dovjem. Med kosilom stavi gospodar imenitno vprašanje: „Kaj pa popoldne? Ta gospod je prišel iz mesta, pa gotovo ne, da bi v sobi sedel; najina dolžnost je, mu nekoliko razkazati krasote kranjske Švice. Mu ne bo škodilo, če se zopet enkrat pošteno sprehodi, saj sicer zmeraj doma čepi. Zvečer do vlaka bomo zopet domá.“ Razume se, da sem bil z vsem zadovoljen. Sklenjeno je bilo iti v Bélico (Bélica-Thal) pod Kepo (Mittagskogel).

Domači gospod je znan turist. Vrh Triglava je že prepeval in po večem vse druge vrhove in luknje po Gorenjskem je že oblazil. Res čuda, da ima še zdrave ude. Že je marsikteri mikaven članek o hribolazcih v „Slovencu“ priobčil; tudi v nemške turistične liste je dopisoval in tako že marsikterega tujca na Dovje privabil, ki je šel na Triglav skoz

Vrata v Trento ali vsaj Peričnika pogledat. Dunajčani, ki so vroče poletenske mesece preživeli na Dovjem, so priznali: „In Lengenfeld ist die beste Luft von Europa“. Angleži pa so trdili, da Švica nima tako velikanskih prizorov, kakor so Vrata pod Triglavom. Neka Angležina se je celó izrazila: „Die Schweiz ist schön, Veldes ist schöner, aber am schönsten ist Lengenfeld!“ Saj vé, da je to njeno subjektivno mnenje, za ktero naj sama prevzame odgovornost. Mora že res biti, ker Dunajčani in Angleži veliko vidijo in skušajo po svetu.

Po kosilu se napotimo v Bélico. Kot skušena turista domača gospoda nista pozabila se preskrbeti s brešnom, ker človek se vsled hóje in čistega zraka kmalo zláčni. Iz lastne skušnje sta vedela, kako se prileže na visočini grizlej subega mesa ali sira in požirek dobrega vina. Zato so globoki žepi marsikaj skrivali, za kar še vedel nisem. Brzo smo korakali po cesti proti Kranjski gori ter se obrnili potem na desno proti koroški meji v visoke hribe, med kterimi se vije po belem pesku bistra Bélica. Precej zložno kolovozno pot v hribe je izdelal priprost kmet zeló umetno; ker je svet ves peščen, cesto voda o deževji večkrat raztrga; tudi pogoste mostove čez

kazali potomcem pot, po kateri naj hodimo! Obširneje zgodovino je pisala Slovincem najprej duhovska roka, duhovnik jih je soznanjeval s komijo in astronomijo, o jezikoznanstvu še ni treba govoriti. V sedanjih razmerah se nam ni bati, da bi kaka protikrščanska zgodovinska knjiga zašla med slovensko ljudstvo ali kako spodtlikljivo prirodopisje, ker imamo dobre že razširjene. Slovensko duhovstvo mora sedaj prednike svoje le posnemati. Ako postavimo n. pr. dober temelj v modroslovji, ako imamo dobre knjige o geologiji, paleontologiji, etnologiji, astronomiji, t. j. pisano umevno, mikavno in temeljito: potem se nam ni bati, da bi plevel zadušil tako močne rastline. In kar je še več: odvrnili bi s takimi knjigami mlade ljudi, ki beró vse vprek, od nevarnih nemških knjig. V takih knjigah bi toraj nakupičili dovolj živih sil, da nam ne bi mogle škoditi nasprotni. Želel bi, da bi si dobro k sreči vzeli oni, kateri lahko kaj storijo.

Ako si nekteri mislijo, da boče že Bog odvrnil nevarnosti od svoje cerkve o pravem času in da zaradi tega ni treba toliko skrbeti nam: takim odgovorjam, da Bog lenobe ne podpira. Ako jo zamoremo odvrniti sami, smo sami dolžni, ako ne, potem se zanašajmo na božjo pomoč. Žalibog, da je toliko mož, ki hočejo svojo cerkev ljubiti, tako malomarnih za vsako vednostno prizadevanje. K večemu, da včasih pomilujejo takega, ki se v potu svojega obraza trudi za vedo. Take bi samo to prašal: Imajo li kaj brige za svojo vero in za zveličanje svojega bližnjega? Ako pravijo, da imajo, moram prašati: Zakaj pa tako zaničljivo govoré o tistih, ki se prizadevajo za oboje na onem polji, ki je najtežavnejše. Najostudnejša mi je: ošabna in prevzetna nevednost.

Upam toraj, da ni lahko dobiti pametnega in in veljavnega ugovora zoper moj nasvet: da se morajo zmožni, ako hočejo odvrniti pogubni vpliv večnega slovstva, začeti pečati sami ž njim temeljito in potem tudi delovati s pisanjem in podučevanjem. Takim pa, ki kaj storé, bodimo hvaležni in podpirajmo njihovo delo.

Da pa ne bom govoril o znani stvari preobširno, naj opozorim še na drugi način, po katerem zamoremo delovati proti nevarnim vednostnim knjigam. Saj imamo že mnogo dobrih in drugega ni treba nič, kakor da pridejo onim v roke, katerim so namenjene. Izpovedati se moram naravnost, da se ne morem dovolj načuditi nemarnosti, v kateri smo na tako visoki stopinji. Dijakom, ki zgubivajo od leta do leta bolj svoje najboljšo dušno blago; sv. vero, sme priti vse v roke, in tudi lahko pride, kar pišejo zagrizeni sovražniki verskega prepričanja, — dobre knjige pa jim niso znane niti po imenu. In kader se je mladenič zapletel v mišljenje slabih knjig, rabil bi leta in leta, da pride zopet na pravo pot. Navadno pa ne pride in je za sv. cerkev zgubljen. Ali bi ne bilo tedaj nujno potrebno, da spravimo tudi poštene, dobre knjige med ljudi? — zlasti med dijake in omikane? To bi bilo misijonsko delo in tudi vredno, da bi se nabirali darovi za tako početje. Drugam hodimo hiše zidat, doma pa gori na vseh vogalih. V knjižnicah in pri katoliških bukvarjih je veliko mrtvih sil. Oživimo jih: knjige naj pridejo na dan, naj se bojujejo za dobro! (Dalje prih.)

Anglija v pasti.

Pisal je „Slovenec“ že tolikrat o vzhodnem vprašanji in o socializmu, da je pisatelj teh vrstic čul že na lastna ušesa: čemu pisati vedno o tako splošnih vprašanjih in zadevah, ko imamo doma dosti dela, pometati na domačem pragu? Dragi čitatelj, ne sodi preoestro in prehitro! Vretje proti in v vzhodu in buna proti družbinem redu sta vprašanji, da, uganjki sedanjega časa, kateri mora rešiti naše stoletje. Vsemogočna previšanost stavila je to dvoje vprašanj v liberalno mlako propadajočemu človeštvu, da se vzdrami, vzdigne iz propada, toda ne s prostozidarsko „ometajo“, temveč s križem. Proti socializmu obdale so se države z bajoneti, proti izlamu se skrivajo za „kupone“.

Moderna civilizacija, ki se je v sedanjem stoletju zasejala med krščanska ljudstva, čutila se je varno v svojih mejah, kakor petelin na dvorišču. A mora na delo, če hoče ali noče; njeni neizprosljivi nasprotniki jo kličejo na boj. In ti nasprotniki, njeni lastni duševni otroci, hoté jej zapaliti domovje nad glavo, spodmakniti dozdevno trdna tla spod njenih nog. Ta liberalna omika mora v boj, a nema pravega orožja, in to boče njen poraz.

Tudi vzhod je važen del socialnega vprašanja, in egiptovski Mahdi, član njegovega društva. V tem mnenji nas potrjuje tudi apostolski misijonar Franc Geyer s svojim sporočilom iz Asuana, od meje zgornjega Egipta, piše: „Da-si državniki skušajo duhove pomiriti, resnica ostane: da se buna vali hitroma proti severu, in skrajni čas je, da utrdijo zgornji Egipt. Razvijajo se dogodki velevažnega pomena. Bojazljivec bi se morda ustrašil pomenljivih dogodkov; a nas kristjane navdajajo z dobro nado. Ti veliki dogodki so gotovo sredstvo v rokah božjih, da krščanska vera in omika slavno zmagate islam. To so porodni popadki novega časa.“

Tudi katoliški listi so se premalo ozirali na egiptovske zapletke, češ, te snujejo „kuponi“, židovska dobičkarija. Gotovo je revni fellah britko čutil pijavke evropske borze; toda Arabi je moral končati svoje delo, in če se mu bil pridružil Mahdi. Da pa prej ali slej do kuponov priti mora, bilo je gotovo. Do tega je prišlo, ker Egipt je na bobnu. Denarno stanje je slabejše, kakor za časa paše Ismajla; davki se ne stekajo, stroški so večji od dné do dné, da-si škoda pri obleganji Aleksandrije še ni plačana. Evropske borze v Egiptu nimajo ničesa več iskati; zato se obračajo do Anglije. Gladstone je v zbornici sam omenil, „da v egiptovskih zadevah vedno le dobičkarija vrvice nateguje, kedar se rabi telegrafna žica. Tako so skušali“, rekel je, „ki so milijone pustili v Egiptu, Anglijo prisiliti, da prevzame veliko odgovornost v Egiptu.“

Z drugimi besedami: Anglija naj bi prevzela dolžnosti bankrotnega Egipta, bodi-si v obliki protektorata ali aneksije. Mogoče, da je bil to vzrok čudovite neodločnosti angleške politike v Egiptu. Da ostane Egipt pod angleškim vplivom, ni samo želja Gladstonejeva, temveč vsega Albijona. Ta želja se je rodila že davno, pred lordom Beaconsfieldom. Gladstone je le mislil, da bo dosegel svoj namen brez vojske v vročem Sudanu.

Da angleški narod noče s praznimi rokami zapustiti Egipta, pokazalo se je v zbornici. Z večino

prepade je treba vedno popravljati. Po tej poti izvažujejo les, rekel bi, iz prvotnih gojzdov v hribovji med Kranjsko in Koroško.

„Kaj, tje gori bomo šli?“ se oglašim, ogledovaje strmino in visočino. „Pa še kako hitro bomo na vrhu“, sta mi odgovorila ter jo vrezala po bližnici, da mi je kar sapo jemalo in srce vtripalo, ko sem kobacal za njima. Res, v poldrugí uri smo bili na vrhu in se potem še pol ure po ravnem sprehajali.

Velikanski prizori! Nad nami se vzdiguje Kepa proti nebu, kakor da bi skala rastla iz skale; pod nami v silni globočini in groznih prepadih se vije Bélica. Kar v glavi se zavrti človeku, kadar pogleda v globoko ozko strugo. Tu so napravili inženirji Rudolfove železnice velikanske jezove, katerim je namen zadrževati silne množine peska, kterege voda iz strmin Bélici donaša. Ko bi teh jezov ne bilo, bi pesek železnico vedno zasipal in tudi prebivalcem bi se škoda godila. Narava se tukaj pokaže v vsem veličastvu; veren kristjan pa občuduje nehoté Božjo vsegamogočnost.

Ker moja počasnost in vtrujenost ni dajala dosti upanja, da bi še tri ure po pečinah in grapah

koračili in po drugi poti na Dovje prišli, smo si poiskali primerne prostora, da bi — krompir pekli in žepe spraznili. „Das gehört zur Landpartie“, pravi turist. Kmalo je bil prostor najden, pripraven, kakor nalašč, ker koj zraven je bister studenček izviral iz skale. Tik najmanj dva metra visoke skale smo naredili ogenj. Eden je nosil les skupaj in kuril; veselo je pokalo suho lesovje in menili smo, da bo kmalo dosti žrjavice za krompir.

Groza! kaj je to? kaj dela taki šum? kaj tako cvrči? — Nihče izmed nas ni zapazil, da čez skalo visi rsjé. Ko se je to nad ognjem nekoliko osušilo, je začelo s šumenjem goreti. Bliskoma se je širil ogenj med rsjem, podobnim močvirski šoti in kmalo smo spredvideli veliko nevarnost, ako se nam ne posreči ogenj omejiti. K sreči ni bilo v obližji ne drevja, ne grmovja. Z družinimi močmi smo začeli gasiti, namreč ogenj teptati in s prstjo dušiti. Delo je bilo težavno in nevarno na strmini, podobno strehi. Večkrat smo se morali gostemu dimu umakniti. Pogorišče nam je bilo le od zgornje strani omejiti, ker je bilo od dveh strani omejeno po grabnih; precej hitro smo bili ognju kos. To pa ni bilo v programu, smo si mislili.

116 glasov je ministerstvo stopilo v službo, a pred nedavnim časom je večina le še z 28 glasovi zavrgla grajalni votum.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. julija.

Notranje dežele.

Politični sedanjí položaj na Štajarskem jako dobro slika „Slov. Gospodar“ v izbornem in povsem resničnem članku: Kdo hoče Štajarsko raztrgati! „Sl. Gosp.“ piše: V Gradec smo Slovenci že veliko milijonov goldinarjev vplačali. Hvaležnosti si tam malo dobivamo. Zadnji čas začeli so nas ondi še močno sovražiti. Jako krofast nemški liberalcec je djal: in če tudi so tirjatve Slovencev še tako pravične, jim ne bomo pravnič privolili. Pri „šulferajnski“ svečanosti o Binkoštih v Gradci je Bareuther kričal: „venkaj se slovenskimi izdajaleci!“ Slovenskih poslancev enemu se je razločno reklo, da 450.000 štajarskih Slovencev treba potlačiti, iztrebiti, vničiti in ponemčiti. Zakaj? Ker tako zahteva velikonemška politika, ki hoče prusko Nemčijo raztegniti do Trsta in Reke ob jadranskem morji. No, in take izdajalske misli širijo nemški liberalci, framasoni na vso silo. Če oni Slovincem priporočajo nemški učiti se, ne delajo tega iz dobrega namena, da bi Slovincem pomagali, napak, oni delajo to le, da ljudi zbegajo, da jim oči odvrčajo od ondot, kamor prusaki škilijo, namreč tje, da bi našemu cesarju zopet nekaj dežel odvzeli in jih Prusom dali. Zarad tega zabavljajo čez našega cesarja in ljudi učé ravno tako delati, kakor so vže sodnijske preiskave pokazale; za to rogovilijo s pruskimi „šulferajnom“, zato razsajajo s puntarskimi črno-rudeče-rumenimi zastavami, zato jih v oči bode cesarska zastava, pa tudi slovenska; kajti dobro vedó, da smo Slovenci svojemu cesarju zmiraj zvesti in vdani. Sploh so pa nemški liberalni kričači zvezani s pruskimi velikonemci. Oni komaj čakajo, da bi naše cesarstvo razdrli. Gališko in Bučvino hočejo odcepiti od nas, tudi za Dalmacijo, Bosno in Hercegovino jim ni mari, le da bi ostale nemško-češke in slovenske dežele brž prišle v najtesnejo zvezo z Nemčijo. Poslednje besede je Celjski Forreger izbruhnil na Dunaji, v Celji in Slov. Bistrici. No, in liberalci še očitajo sedaj Slovincem, da hočemo Štajarsko raztrgati? Menda se bojijo, da ne bi mogli potem cele Štajarske Prusom predati? Oni, ki so leta 1868 cesarstvo razklali, nimajo pravice kaj očitati nam, ki hočemo vse svojemu cesarju ohraniti! Ko bi toraj res Slovenci hotli Štajarsko raztrgati, tako bi še vendar cesarju vsi zvesti ostali. Če pa prusaki Štajarsko izdajo Prusom, tedaj pa avstrijski cesar zgubi celo deželo. To je velik razloček!

Slovenci ponds! Časi, ko so politikarji še povpraševali, kje da Slovenci prebivajo, so minuli. Težka nam je bila borba, toda plodonosna! Priborili smo si javno stališče med velikimi narodi, mi, ki nas je v primeri z drugimi Slovani tako malo, da bi se lahko zgubili med ogromnim številom 90 milijonov. „Nord“ se namreč ozira po volilnem polji avstrijskega cesarstva v deželne zbere in poroča o žetvi, ki se je ondi vršila. „Minuli teden, pravi „Nord“, zapišejo naj si Nemci po Moravskem na zgubo. Brnski deželni zbor je bila do sedaj najtrdneja nemška trdnjava v avstrijskem nemškem cesarstvu. Nemški živelj bil je tukaj tako silen, da se je vsem nezmagljiv dozdeval. In vendar so ga! Kakor poprej v Pragi in Ljubljani, tako so Nemci sedaj tudi v Brnu zgubili svojo veljavo. Leto za le-

Vsi vtrujeni in od potu premočeni, smo se sedaj hoteli nekoliko okrepčati. Zložili smo na posekano drevo suho meso, sir, kruh in vino. A ker se je ogenj tu in tam še prikazoval, je bilo treba še nekterikrat na strmino iti. Taki trenutek je porabil Kastor, ki je z nami šel ter odnesel celi kos suhega mesa in se je nekoliko v strani ž njim mastil. Kastorju se je pri tem izletu še najbolje godilo. Mi pa krompirja nismo pekli, mesa ne jedli, le malo sira in kruha smo v naglici zavžili in vino popili. Potem pa smo hitro šli navzdol in nazaj na Dovje.

Ta neprijeten pripetljaj kaže, da človek ni nikdar dosti previden. Posebno v goščavi se mora vse dobro pregledati, preden se ogenj naredi. Bog zná, kolikokrat sta gospoda s turisti v gojzdu krompir pekla, pa nič se jima ni zgodilo. Tukaj pod skalo gotovo nista slutila nevarnosti, a ravno tu bi se bila kmalo naredila velika nesreča.

Po kratki večerji me je hlapón odpeljal domú. Končal sem prvi letošnji izlet. Ohranil ga bom v prijetnem in neprijetnem spominu. A turist ne maram biti več!

tom odpadejo jim moči. Zakaj to? Zato ker so ti (nemškutarji) zamenili politično idejo z nemško-narodno in pri svoji nemško-narodnosti so pa popolnoma pozabili, da so Avstrijanci! Pri Slovanih pa je to drugače. Kakor tudi so oni navdušeni za svojo sveto stvar, vendar še ni nikomur na misel prišlo, da bi svoje slovanske mišljenje stavil nad svojo avstrijsko zavest ali pa da bi to čisto zatajil. Zarad tega pa, ker je avstrijsko prebivalstvo svoji cesarski rodovini iz celega sreča vdano, odteguje se vsak dan bolj od liberalnih Nemcev, katerih domoljubje ni več čisto kot solnce, in se približuje rajši cesarju in državi zvestim Slovanom. Ali ni to častno za nas!

Cvet *slovanske vzajemnosti* po Avstriji se od dne do dne lepše razvija! Na jugu Slovenci, Hrvatje in Srbi, posebno smo pa s Hrvati v jako tesni zvezi in z njimi občutimo, kar njih boli ter se z njimi radujemo, kadar sami vriskajo. Na severu se pa zopet Čehi in Poljaki drug drugemu približujejo in se tako medsebojno spoznavati učé. Pražki „Sokol“ napravil je izlet daleč čez širne meje svoje prostorne česke domovine v starodavni Krakov v Galicijo, kjer so ga domoljubni Poljaki navdušeno in gostoljubno sprejeli. V Tarnovem napravilo bo shod pedagogično društvo galiških učiteljev in profesorjev in tega shoda vdeležila se bo tudi deputacija iz Čehov. Toda motili bi se, če bi mislili, da se vzajemnost goji edino le med brati pod enim in tistim podnebjem živečimi. O kaj še; ona presega podnebne pasove, prestopa visoke gore in globoke doline, ona preprega široko ravan! Ko se je v zlati Pragi otvorilo prekrasno narodno gledališče, podali so se tjakaj Slovani iz vseh slovanskih pokrajin, koder božje solnce sije! Prišli so tjakaj sinovi Slave iz pokrajin od Črne Gore do Urala, pa zopet od Balkana do Triglava! Ko se je pri naših sosedih v Mozirji blagoslovila zastava „Savinjskega Sokola“ snidili so se ondi Čehi, Slovenci, Hrvatje in Srbje! Najlepši vzor slovanske vzajemnosti, in kar svet stoji, bilo je pa slovansko romanje leta 1881 v večno mesto v sveti Rim, kjer so si pred obličjem sv. očeta papeža Leona XIII. podajali roke Severo- in Jugoslovani. Podobno temu utegne biti popotovanje in veliki slovanski shod bodoče leto v starodavni Velehrad na Moravsko!

Pravijo in zreli politikarjem pa menda že celo nekaj diši, kakor da bi se polagoma grof Taaffe in moravski Chlumetzky, do sedaj eden glavnih stebrov leviških, približevati poskušala. Znano je, da Chlumetzkyemu politika, kakor so jo levičarji do sedaj uganjali, nič več ne dopade in je v svojem glasilu „Tagesbote a. M.“ novo politiko, politiko kompromisov uganjati začel, s katero si za bodoči državni zbor nekako veliko srednjo stranko vstvariti želi, ki bi bila že dolgo zaželjeno dete Taaffejevega programa. Če je to res, da bi Chlumetzky, ki je zagrizen sovražnik Slovanov in vseh avtonomistov, prijenjal in se pod Taaffejevo zastavo vklonil, mora mož nekaj slutiti, kar mu nemara zopet kak ministerski sedež od daleč kaže. Ali se bo Chlumetzky v tem slučaju izneveril svojim ljudem in morda sam avtonomist postal? Skoraj da ne! Ali bo morebiti vsaj bolj pravičen postal zahtevam avtonomistov? Tudi to je malo verjetno. Pač pak je prav močno verjetno, da misli Chlumetzky s to najnovejšo komedijo avtonomistom in celemu svetu pesek v oči sipati, da bi ne videli nastavljenih limanc, kamor si misli svoj plen loviti.

Novi *bukovinski deželni zbor* ima rumunsko večino. Šteje namreč 30 poslancev. Med temi je 18 Rumuncov, 7 vladnih poslancev (glavarjev in sodnikov) 4 liberalni Nemci in 1 Poljak.

Hrvaškim uradnikom je madjarska vlada vdeležbo pri izletu na gledališkem vlakcu v zlato Prago prepovedala.

Takoj, ko se je *hrvaški deželni zbor* proložil, prišel je ban v klub narodne stranke, kjer se ji je toplo zahvalil, da je tako krepko podpirala vlado. Poslovil se je od nje rekoč, da se nadja, da se tudi med prostim narodom stranka ne bo dala strahovati od opozicije. Ban je svoj govor dokončavši zaklical krepak „živio“ narodni stranki, na kar mu je ona z ravno takim „živio ban!“ odzdravila. Predsednika klubu Vukotinovič in Kusevič sta govorila. Prvi prvi: „Če bo tudi danes ali jutri tega ali onega iz narodne stranke morda zmanjkalo, duh, kateri je sedaj v narodni stranki, tudi nadalje pri njej ostane, in z njim bode ona tudi še nadalje delala na korist domovine. Kusevič je pa bana zagotovil, da bo narodna stranka tudi še nadalje z njim postopala, kakor je to do sedaj delala. Manj sreče, kakor narodna stranka ima pa nezavisna narodna stranka, ki se smatra nekako za sredino med narodno stranko in drugimi osobito pa med Starčevićanci. Pristašev nima ravno mnogo, pač pa se ti, kar jih ima, vrlo zavedajo svoje naloge in so se izjavili, da naj stranka tudi še za naprej ostane, kajti potrebna je. Narod pa nič kaj ne mara za-njo, temveč vse le za Starčevićem in njegovimi pristaši deré, katerih načela niso popolna za zavreči, a surovostjo se nikakor ne moremo sprijazniti, s katero ta stranka v javnosti nastopa, in ta je, ki jo pobijamo.

Vnanje države.

Naš sosed knez *Nikita* iz Črnogore je zapustil svojo skalnato rezidenco in se je podal v morské kopeli v Odsinj (Dulcigno) na obalih jadranskega morja.

Spremil ga je avstrijski ministerrezydent na črnogorskem dvoru, polkovnik Milinkovič. Pot ju je peljala tjakaj po južni Dalmaciji preko Budve, kjer ju je pozdravil general Blažkovič in pa okrajni glavar.

Srbska narodna banka ima bodočnost, ako se bo na stališči vzdržala, na ktere se je sedaj postavila. Do sedaj je bil v Srbiji denar silno draga reč za tistega, ki ga je na posodo iskal. Spod 8 do 10 procentov ga niti za dobiti ni bilo in še to le na dobro posestvo. Banka je pa obresti znižala za eskompt na 5½%, za lombarde pa na 6% in je tako posebno trgovcem in podjetnikom neizrečeno vstregla.

Nemški cesar Viljem je zopet na avstrijskih tleh v Solnograškem. 16. t. m. pričel se je ondi zopet kopati. Vstopivši v kabino, kjer mu je že po večletni navadi napisan pozdrav „dobrodošli“, vskliknil je sivi vladar s solznimi očmi: „Bog je v resnici milostljiv, da mi je še enkrat dovolil gledati ta prijazni pozdrav“. Cesar ostane v Gostinski kopeli do 5. avgusta, potem se pa popelje v Ebensee, kjer ga bo na 7. dan avgusta meseca t. l. obiskal naš cesar Franc Jožef. Iz Ebensee popeljeta se vladarja v Ischl, kjer nemški cesar gost našega cesarja ostane do 10. avgusta.

Lahi delajo po dnevu in po noči, da bi se obranili neljubega gosta — grozne kolere. Po vseh mestih, koder so prehodi iz sosednje Francoske, napravili so kvarantene, kjer sedaj popotnike pridržujejo. Tako jih imajo v Chiassu 94, v Bardonnèche 1302 in v Ventimigliji 1610 oseb v kontumacu. Vrh tega je pa mesto Padua na lastno roko ukazalo, da naj se ondi vsi popotniki še enkrat prekadé, kar železniškim vlakom silno veliko zamudo napravlja. Vodstvo železnice „Alta Italia“ se je že na osrednje ravnateljstvo zaradi tega v Rim pritožilo in prosi hitre pomoči. Sicer je pa za zdravje po celem kraljestvu v jako dobrem stanu.

Poročali smo v večerjšnjem listu, da je na *Francoskem* na 14. t. m. nemški zastavi zgodila največja nečast, ktera se zastavi sploh prigoditi zamore; dve namreč so raztrgali na drobne kosce, ktere so potem sežgali. Nemški listi se več ali manj vsi pečajo z omenjenim kritičnim dogodkom, ter ga, kakor je bilo tudi pričakovati, ojstro obsojajo. Ob enem pa tudi grajajo vodstvo hotela „Continental“, zakaj je bilo tako neprevidno in je dalo nemški zastavi razobesiti. Povod kravalá dal je nek mladeneč, ki je ravno tisti čas, ko je množica vpila „Živela Francoska!“ vrgel na tla francosko trobojnico, ná-njo pljunil in zavpil: „Živela Prusija, ob tla s Francijo!“ na kar se je po bliskovo zgubil v pomorsko ministerstvo. Da je bil narod, posebno pa domoljubna društva zaradi tega silno razkačen, radi verujemo in ker si niso znali drugače duška dati, zaupil je nekdo: „Hajdimo pred hotel „Continental“ ondi vi-hrajo pruske zastave!“ Takoj se je curek tjakaj poodil. Vodja hotela se je nekaj časa branil, ko pa vidi, da ne pomaga nič, snel je z začetka le jedno pruskih zastav, ktero je množica takoj na drobne kosce raztrgala. Sedaj so pa še po drugi zahtevali. Francoski policijski komisar gre sam v hotel ter pri oknu še drugo zastavo kričečemu ljudstvu poda. Tudi ta je šla na drobne kosce; kosce so pa potem pred Strassburškim znamenjem sežgali. Podučeni krogi trdijo, da druge zastave ni policijski komisar ljudstvu izročil, kar bi sicer silno resne in žalostne posledke imelo in bi bila vojska med obema državama neizogibljiva.

Kaj pa je z *egiptovsko konferenco*? So ki trdijo, da vse skupaj ne bo nič, drugi pa ravno nasprotno hočejo vedeti, da imajo posvetovanja v Londonu že toliko in toliko vspeha. Kar je res, je res. Državniki in njihovi tovariši, možje državnih financ se pridno posvetujejo, preden bodo pa še do konečnih in merodajnih ukrepov prišli, bo pa v Egiptu še mnogo Nila preteklo. Ne lé tedni, meseci utegnejo minuti, preden bo egiptovsko vprašanje za vse države, posebno pa za one povoljno rešeno, ki so v tej zadevi naravnost prizadete. Le premislimo, kako dolgo so tudi ravno v Londonu mešetarili in na vse strani obračali tako zvano Donavsko vprašanje in na to se naslanjajoč Barrerjev predlog, preden so mu tako podobo dali, da so bile države in državi vsaj večinoma z njim zadovoljne. Ravno taka godila se bo sedaj z egiptovskim vprašanjem.

Izvirni dopisi.

Iz Kamnika, 16. julija. *Obletnica.*) Danes je leto, kar je presvitli cesar počastil tudi naše mestice s svojim obiskom. Zato smo ta dan praznovali in sicer: Zvečer dne 15. julija je bilo mesto razsvitljeno in tukajšna društva so imela obhod po mestu med sviranjem veteranske godbe. Pred stanovanjem gosp. okrajnega glavarja je igrala godba in tukajšni peveci so zapeli domoljubno pesem. Danes zjutraj, to je 16. julija nas je zdramila iz spanja budnica veteranske godbe, ob devetih je pa bila slovesna sveta maša, ktero je daroval preč. g. dekan z asistenco. Vdeležili so se je uradniki, mestni odborniki, čast-

niki iz tovarne za smodnik, šolska mladina, nekteri nejudovski gostje tukajšnjih toplic in pa mnogo družega pobožnega občinstva. Včeraj kakor danes so se glasili slavnoznaní Kamniški topovi z malega grada in danes vihra polno zastav raz hiš. Veselje bi bilo polno, ko bi ga nam ne grenil neprijeten spomin. Leto je že proč, kar je naš narodno-liberalni župan zaradi cesarjevega prihoda podrl tolikrat omenjena znamenja. Leto je že proč, a znamenj le še ni in kakor videti jih še ne bo kmalu. Res je župan na silno dreganje že obljubil, da jih bo postavil, pa obljubiti in storiti je dvoje, posebno ko gre za kako versko reč. Kako bi se podalo za današnji dan, ko bi se moglo blagosloviti vsaj jedno izmed podrhtih znamenj! Ljudstvo ima že tako malo zaupanja; nikar mu vsega ne vzemite.

Nekoliko tujih gostov se je že prišlo hladit v naš kraj in upamo, da jih še kaj pride. Po obrazih soditi je med njimi precej sinov in hčer Abrahamovega rodu, ktere je prignala sem večinoma Tržaška vročina. Ne vem, če je to kaj posebno dobro znamenje ali ne, da naš kraj posebno judom jako dopada.

Iz Št. Jerneja na Dolenjskem, 17. julija. Dragi „Slovenec“! Ker tukaj menda stalnega dopisnika nimaš, vse se mi tako dozdeva, kakor bilo bi tu nemškutarstvo gnjezdo, naj Ti jaz nekoliko popišem veselje, ki smo ga imeli Slovenci preteklo nedeljo popoldne ter smo bili prav počtene in židane volje. Napovedali so se za ta dan pevsko in bralno društvo in drugi gospodje iz Krškega; prišli so pa tudi povabljeni iz Brežic, Kostanjevice, Rake, Mokronoga, Trebnja in Novomesta, in bilo je toraj ljudstva obilo. Ko so nam pevci s prvo pesmico srca razgrelí, in ploskanje naše zahvale ponehalo, nas je nenavadni pogled prestrašil. Prišlo je na vrt med nas počasnih korakov 8 oboroženih žandarjev, ki se k posebni mizi mirno v senco vsedejo, ter si nekoliko okrepčila naročijo. Mi se osupnjeno pogledujemo, kajti žandarji so bili iz Krškega, iz Kostanjevice in Rake. Ugibali smo to in drugo, pa nikjer se nismo prizadetih čutili, kar izvemo, da se peljajo v Novomesto, vaditi se dobrega streljanja. Na to velik smeh. Radost in zabava je še dalje trajala, dokler se niso vrli Krški pevci že pozno v noč spremljani s tisoč „živio“-klici domu odpeljali.

Če ta domača in res poštena veselica našim zagrizenim nemškutarjem ni sreča za slovenski čut razgrela, potem jim za njih trdoglavnost ni zdravila. Bog pomozí!

Iz Šoštanjkega okraja, 17. julija. Nemški „šulvereiner-ji“ si na vse kriplje prizadevajo, da bi nas Slovence pri prihodnji volitvi za deželni zbor premagali in kar je najbolj čudno, jih tudi Slovenjegraški e. kr. okrajni glavar Finetti nekako po svoji navadi podpira.

Ta mož je bil že pred jednim mesecem čisto iznenaden k nam prišel ter župane kmečkih občin našega okraja sklical in jim je tako dolgo prigovarjal, da so se mu vdali, da bodo vse kmečke občine našega okraja deloma v „šulvereinskih“ trgih Velenje in Šoštanj, deloma pri našem najhujšem nasprotniku Ograjšekcu, županu in krčmarji, svoje volilne može volile.

Mar li misli g. okrajni glavar, da smo mi volilci turška „raja“ ali kaka čreda ovac, da nas bodo naši župani gnali, kamor se jim bode poljubilo? Mislite li gospodje, da bomo svojo nam itak tako skromno odmerjeno volilno pravico še posebej od vas kratiti dali? In to se predrznete nam zdaj storiti, ko nobenemu mestjanu ali tržanu vsled popravljene volilne postave ni potreba še iz trga ali iz mesta iti, da svojo volilno pravico izvrši; mi kmečki volilci pa naj bi po dve tri ure daleč šli, da bi volili poslanca, kateri bi ne nas, ampak nemške „šulvereinerje“ zastopal.

Kaj ne, Vam se smilijo „šulvereinerji“, ki bi morali drugače več na okoli agitirat hoditi, tako pa hočete nas prisiliti, da gremo k njim na dom, da bodo lagljeje delo imeli? Gotovo si tudi mislite, da bi nas doma v občini veliko k volitvi prišlo, in tedaj tudi sijajno menda enoglasno volilo, — enoglasne volitve — pa neki Vas najbolj jezijo. Dve, tri ure daleč pa jih bo le malo volit šlo, in te si menda upajo „šulvereinerji“ že v svojih nemčurskih gnjezdih na svoje limance spraviti.

V ti nadi, da nas drugih k volitvi ne bo, dali se bodo gotovo nekteri volilci pregovoriti, če drugače ne, — zadnjo noč pred volitvijo — da naj oni gotovo volit pridejo in da naj „šulvereinerje“ za volilne može volijo. — Kaj ne, tako ste jo stuhtali?!

Pa Vam ne bo nič pomagalol — Če visoka c. kr. namestnika tega postopanja okr. glavarja ne propové in ne zaukaže, da se morajo volitve v vsaki občini domá vršiti, vedeli bomo, kako in kje nam je pravice iskati. Iz Marenberskega okraja slišimo, da tudi tam okrajni glavar tako postopa. Marenberski katoljski Slovenski pozor!

Nemčurski liberalci so neki hotli ali glažutarja Gasteigerja ali pa Pleschintschnigga kandidirati, pa ta tega brezvspešnega poskusa noče neki storiti, toraj jim bo le Gasteiger ostal. Morebiti jim bo Pleschintschnigg v to služil, da si bodo prizadevali ž njim glase cepiti. Toraj zopet pozor!

Domače novice.

(Konferenca) gg. učiteljev okraja Ljubljanske okolice bila je 16. t. m. v Šiški. Po konferenci bil je skupni obed pri Matjanovi materi v Zgornji Šiški (na Vodnikovem domu). Več o obojem jutri.

(Umrla je) danes zjutraj ob 1/2 1. uri gospá Pavlina Železnikar, soproga urednika „Sl. Naroda“ g. Ivana Železnikarja. Pogreb ranjce previdene sè sv. zakramenti za umirajoče bo jutri 19. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše št. 8. na Marije Terezije cesti k sv. Krištofu.

(Nagle smrti) umrla je včeraj popoldne med 1 in 2. uri na njivi gosp. Antona Kačarja na zeleni poti 60letna ženica Mica Straus za kapom. Ranjka bila je zmiraj vesela in tudi še včeraj dopoldne donašala je svojim tovaršicam vodo na polje; popoldne zgrudila se je pa mrtva na tla. Hiteli so ji po gospoda k sv. Petru, toda že je bilo prepozno, kajti smrt pri zavretji krvi je silno hitra. Njeno truplo prenesli so na večer v mrtvašnico k sv. Krištofu, kjer je bilo danes popoldne uradno razteleseno in pregledano. — Drugi slučaj nagle smrti doletel je sinoči ob 1/2 11. uri v Kolodvorskih ulicah št. 28, 62letnega železniškega delavca Jurij Jazbeca, kateri je tudi po mrtvoudu zadet, naglo svojo dušo izdihnil.

(Vročina.) Da ljudi „kap pobija“ ali, kakor se po naše reče, „da jim kri zavre“, pač ni čuda, kajti vročina v Ljubljani je včeraj in danes za naš kraj nenavadna, toraj neznosna. Danes ob 1. popoldne kazal je toplomer na terasi v Krisperjevi hiši pri Hradeckijevem mostu šestintriset stopinj po R., ali pa 45 po Celziju na solncu. Kaj tacega pač v Ljubljani ni navadno!

(Tatvina.) „Laib. Ztg.“ poroča, da so na Skaručni tatovi prišli v cerkev, kjer so vlomili v nabiralnik, iz kterega so za 4 gold. drobiža — milodarov pobožnih vernih pobrali.

(Pomiloščenih) je v Ljubljani 10 kaznjencev, v Gradci pa 9.

(Toča), gosta, da je bilo groza, vsula se je 8. t. m. po Štajarju v Apački župniji s tako hudo uro, da so se hrami podirali.

(Času primerno) piše „Slov. Gospodar“ v notici: „Zdravnika želijo si v Ločah, ki bi po človeški računil in bolnikom dajal zdravil, ktera bi pomagala.“

(Pripravnica.) Od Vojnika se nam piše: „Program gimnazije Celjske prinaša sklepoma naznanilo, da bo sledečega šolskega leta z zavodom v zvezi neka „Vorbereitungsklasse zunächst für Schüler slovenischer Muttersprache“. Vzprejemali se bodo učenci, kateri so že vsaj tri leta hodili v ljudsko šolo.

(V Lipnici na Štajarskem), kjer sta konservativna zastopnika kmetov prelat Karlon in posestnik Lehman, od „liberalne“ strani kandidujeta baron Washington in oskrbnik Appoth.

(Iz toplic.) Na Dobrno je, kakor se nam piše, dne 15. julija prišlo 28 topličarjev, da je letošnje število tujecev narastlo na 620 oseb; med temi sta izmed znancev gg. profesor-župnik dr. Lipold in c. kr. okrajni glavar pl. Premerstein. Lani je do istega dne bilo 636 gostov-topličarjev. Naš poročevalec sklepa: Toplote smo danes, 16. julija, imeli 25° R.

Razne reči.

— Odlikovanje. Dostojanstvo tajnega sovetnika podelil je presvitli cesar viceadmiralu baron Sternecku sedanjemu poveljniku avstrijske mornarice.

— Obsodba nad Zagorjanci, ki so se lansko leto upora vdeležili se je razglasila. Reveži

so obsojeni: 1 na 10 let hude ječe, 4 na 8, 4 na 7, 11 na 6, 6 na 5 let in 1 na 2 leti hude ječe 282 pa v ječo ali pa zapor pod enim letom. Oproščenih je bilo 111 zatoženih.

— Gledališki vlak v zlato Prago odpeljal se je iz Budapešta 17. t. m. v četrtek zvečer ob 8. uri iz državnega kolodvora s 400 potovalci. Med temi je 80 Madjarov.

— Grozne novice dohajajo iz Moravskega. Oblak se je vrgal nad Znojensko okolico in toča je šla debela, kakor kurja jajca; vse je strla, pa tudi mnogo živine je pobila.

— V Marsilji se je kolera polastila tudi vže v luki stoječih ptujih parnikov. Naj prej se je oglasila na laškem parniku „Rosalia“, kjer je obel nek mornar. Kakor so v Marsilji to zvedeli, moral je parnik takoj zapustiti luko in so ga na rt Pinedo odpeljali. Razun tega izločili so pa še osem drugih parnikov iz luke, ki niso imeli ravno najboljšega zdravja med svojimi ljudmi.

— Trtna uš na Ogrskem. Trtni uši diše tudi ogrske trte. Po uradnih poročilih so ti škodljivi merčesi lani do konca leta v 130 občinah 12.000 oralov vinogradov poškodovali.

— Visoke in imenitne gospé v Španiji so odposlale te dni iz Madrida deputacijo gospij k ministerskemu predsedniku s pismeno prošnje z več kot 300 podpisi, v kateri zahtevajo, naj vlada odpravi vsa hlapčevska dela ob nedeljah in izdela postavo proti grdi navadi ostudne kletve. Predsednik je gospém za trdno obljubil njihno hvale-vredno početje pri vladi podpirati. Iz ravno tacega namena so prišle deputacije iz mest Bilbao in Valencija. — Tako na Španskem. In pri nas?

Telegrami.

Pariz, 17. julija. Grof Pariški podaril je zapuščenim sirotam, kojim so redniki za kolero pomrli 500.000 frankov, ktere je vojvoda Chartreski včeraj v Toulon in Marseille prinesel.

Pariz, 18. julija. Za kolero je včeraj v Marseille 15, v Toulonu pa 24 ljudi pomrlo.

Marseille, 17. julija. (Uradni telegram). Od 14. do 15. julija imeli smo 69 mrličev za kolero, od 15. do 16. — 54 in od včeraj do danes pa 56. V tukajšnji luki napadla je kolera tri parnike, ter pomorila 5 častnikov in več mornarjev.

London, 18. julija. Gosposka zbornica zavrgla je Wennyssov predlog gledé preosnove volilne postave ter je sprejela preuredbo po nasvetu Cadogana. V zbornici poslancev poroča vlada, da se britanske oblasti niso Berberja polastile. Cel batalijon pešcev se je določil iz Malte v Egipet, drug batalijon je pa tudi že na odhod pripravljen.

Umrlí so:

14. julija. Rudolf Kunaver, ključavničarjev sin, 3 mesec, Kolodvorske ulice št. 8, Eclampsie.

16. julija. Jožef Ogrič, delavčev sin, 5 mes., Kurja vas št. 8, driska.

17. julija. Avgust Brunčič, sodarjev sin, 2 mes., Poljanski nasip št. 48, božjast.

V bolnišnici:

13. julija. Franc Urankar, delavec, 24 let, jetika.

15. julija. Jožef Kaiser, kajzar, 42 let, jetika. — Katra Pagliaruzzi, gostija, 72 let, oslabljenje moči v starosti.

16. julija. Janez Pokorn, kolar, 43 let, Pleuro preumonija.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

18. julija.

Papirna renta po 100 gl.	80 gl. 60	kr.
Sreberna	81	60
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103	30
Papirna renta, davka prosta	95	85
Akcije avstr.-ogerske banke	855	—
Kreditne akcije	302	30
London	121	80
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	77
Francoški napoleond	9	67
Nemške marke	59	55

Od 17. julija.

Ogerska zlata renta 6%	122 gl. 10	kr.
" " " 4%	91	55
" papirna renta 5%	88	55
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 109	—
" Länderbanke	101	50
" avst.-oger. Lloyd v Trstu	533	—
" državne železnice	319	10
" Tramway-društva velj. 170 gl.	215	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 125	25
4% " " " 1860	500	135
Državne srečke iz l. 1864	100	168
" " " 1864	50	168
Kreditne srečke	100	175
Ljubljanske srečke	20	23
Rudolfove srečke	10	18
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108	—
" " Ferdinandove sev.	105	75
5% štajarske zemljišč. odvez. obligac.	104	50

Tuji.

16. julija.

Pri **Malti:** Karl pl. Haardt, c. k. minister. sovetnik, s soprogo, z Dunaja. — Samuel Bell in Jos. Meissner, trg. potovalec, z Dunaja. — Franc Mauermann, trg. potovalec, iz Friedlanda. — Franc Kalister, zasebnik, z družino, iz Trsta. P. Kammerer, profesor, iz Trsta.

Pri **Stonu:** A. Gross, trg. potovalec, z Dunaja. — Alojzij Deutsch, trg. potovalec, iz Prage. — E. Zickert in M. Lachaut, trg. potovalec, iz Trsta. — Val. Gossar, zemljemerec, s soprogo, iz Zagreba. — Ant. Starzynski, c. k. uradnik, iz Gorice. — Miha Stangarsky, župnik.

Pri **Južnem kolodvoru:** G. Poscharsky, kr. nadzornik, iz Draždan. — Adolf Jerič, trg. potovalec, z Dunaja. — Arnold Teuster, lesni agent, iz Slavonije. — M. Ziegler, lesni agent, iz Hrvaškega. — Janez Majer, c. k. žandar. — Ferd. Cadore, lesni trg., s soprogo, iz Škofje Loko. — Jernej Černe, posestnik, iz Vrhnike.

Pri **Avstrijskem cesarji:** Janko Kremenšek, c. k. praktikant, iz Grada. — Janez Jelenc, zasebnik, iz Tržiča. — Alojzij Rus, trgovec, iz Št. Martina pri Litiji.

Zur Congrua-Frage

des

katholischen Seelsorge-Clerus in Oesterreich

von

J. Martini,

Weltpriester.

Tretji pomnoženi in popravljene natis.

416 strani v osmerki 1 gl. 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Kakor je bilo pred nekaj dnevi v „Slovencu“ naznanjeno, je spisatelj te knjige, izišle pod tujim imenom „Martini“, preč. gosp. dr. Misja, prihodnji škof Ljubljanski. — Prečastito duhovstvo Ljubljanske škofije zna toraj to delo na novo in bolj zanimati, kakor pred, dasiravno je vsebina sama vsega pozora vredna.

K naročevanju se priporoča

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Izvrstni med

(garantiran pitanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.), škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

(9) **Oroslavu Dolencu,**
svečarji v Ljubljani.

Ravnokar je izšla in se dobiva v **Katoliški Bukvarni** knjiga:

Die Reiche

der

heiligen drei Könige

ihr

Sterndienst, ihre Reise nach Betlehem etc.

Nach den Gesichten der gottseligen

Katharina Emmerlich

im Vergleiche mit den Aussagen der Geografie, der Geschichte, der heil. Schrift und der Alterthümer.

Nabral in sestavil

Anton Urbac,

kanonik in stolni župnik v Ljubljani.

Z zemljevidom.

Velja sešita 80 kr., po pošti 5 kr. več.

Imamo jo!!

Po vstrajnih študijah posrečilo se je dr. pl. Bendenu izumiti

pomado za lase,

o kateri se lahko z dobro vestjo reče, da je na svojem mestu. V čisto kratkem času po tej pomadi priraste gosta in krepka brada, kakor tudi lasje; zabranjuje pa tudi izpadanje las. Izumnik je porok za brezpogojen vspeh. (40)

Steklenica velja 2 gl. a. v.

Edina prava se dobi pri izumniku dr. pl. Benden-u v Pragi, Salmove ulice št. 7, kamor je treba denar predposlati.